

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/archiwum/110252,80-rocznica-bitwy-o-Wielka-Brytanie.html>
28.02.2026, 00:46

80. rocznica bitwy o Wielką Brytanię

W 2020 roku mija 80 lat od bitwy o Wielką Brytanię – wielkiej, kilkumiesięcznej batalii powietrznej, która miała Adolfowi Hitlerowi utorować drogę do inwazji na angielskie wybrzeża. Obydwie walczące strony – królewskie siły powietrzne (Royal Air Force) i lotnictwo niemieckie (Luftwaffe) wystawiły przeciwko sobie tysiące samolotów oraz kadry najlepszych lotników. Niemiecka przegrana w bitwie stanowiła punkt zwrotny w dziejach II wojny światowej i dała nową nadzieję Polakom cierpiącym pod dwiema okupacjami.

10.07.2024

Piloci Dywizjonu 303. Od lewej: ppor. Mirosław Ferić, kpt. John Kent, ppor. Bogdan Grzeszczak, ppor. Jerzy Radomski, ppor. Jan Zumbach, ppor. Witold Łokuciewski, ppor. Bogusław Mierzwa (za Łokuciewskim), ppor. Zdzisław Henneberg, sierż. Jan Rogowski i sierż. Eugeniusz Szaposznikow. Lotnisko Northolt 26 września 1940 r. Fot. domena publiczna

Większość historyków przyjmuje 10 lipca 1940 r. za początek bitwy a 31 października tegoż roku za jej koniec. Największe nasilenie powietrznych walk miało miejsce 15 września, dlatego też tego dnia odbywa się w Londynie coroczna, wielka parada lotnicza dla upamiętnienia zmagañ z 1940 r.

Jest to jednak święto nie tylko Brytyjczyków ale też wszystkich narodów, z których wywodzili się piloci broniący angielskiego nieba. Zdecydowanie największą grupę pośród nich stanowili Polacy – 171 lotników. Zestrzelili ponad 100 samolotów Luftwaffe w przełomowym okresie bitwy przechylając szalę zwycięstwa na stronę aliancką.

Dowódca brytyjskiego lotnictwa myśliwskiego w czasie bitwy o Wielką Brytanię, Air Chief Marshall Hugh Dowding, powiedział po jej zakończeniu:

Gdyby nie wspaniałe polskie dywizjony i ich bezprzykładne bohaterstwo, wahałbym się twierdzić,

że wynik bitwy byłby taki sam.

Polski as myśliwski, Witold Urbanowicz. Od 7 września do 21 października 1940 r. dowódca Dywizjonu Myśliwskiego 303. Fot. Instytut Polski i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie/ Ośrodek KARTA; koloryzacja: Mikołaj Kaczmarek

Wizyta króla Jerzego VI 26 września 1940 r. w Dywizjonie 303. Król ściska dłoń ppor. Mirosławowi Fericiowi. Obok ppor. Jan Zumbach. Chwilę po wyjeździe króla Dywizjon został znów poderwany do walki. Fot. Ze zbiorów Roberta Gretzyngiera; koloryzacja: Mikołaj Kaczmarek

Samoloty polskiego dywizjonu bombowego 301 „Ziemi Pomorskiej” na lotnisku w Bramcote 7 sierpnia 1940 r. Widoczne litery kodowe dywizjonu - „GR”. Fot. Instytut Polski i muzeum im. Gen. Sikorskiego w Londynie/ Ośrodek KARTA; koloryzacja: Mikołaj Kaczmarek

Dowódca brytyjskiego lotnictwa myśliwskiego w czasie bitwy o Wielką Brytanię, Air Chief Marshall Hugh Dowding. Fot. domena publiczna; koloryzacja: Mikołaj Kaczmarek

Polski Mig-29 z 23 Bazy Lotnictwa Taktycznego w Mińsku Mazowieckim, z godłem Dywizjonu 303 oraz polski F-16 z 31 Bazy Lotnictwa Taktycznego w Poznaniu - Krzesinach, z godłem Dywizjonu 302 „Poznańskiego”. Fot. Piotr Łysakowski.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Pamiętamy